

TURVALLISEMPI HERVANTA -kysely ja keskustelutilaisuus

Raportti ja toimenpide-ehdotukset
Helmikuu 2025

TAMPERE

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Raportin sisältö

1. Taustaa: Hervannan koettu turvallisuus
2. Turvallisempi Hervanta -kyselyn toteutus ja tulokset
3. Turvallisempi Hervanta -keskustelutilaisuus
4. Ratkaisu- ja toimenpide-ehdotukset

1. Taustaa: Hervannan koettu turvallisuus

- Asukkaat kokevat Hervannan keskusta-alueella turvattomuutta, mikä näkyy mm. kirjaston ja kauppakeskus Duon saamissa asiakaspalautteissa sekä alueen toimijoiden työssä. Aihetta pohtimaan koottiin työryhmä jossa edustettuna olivat: Hervannan kirjasto, Pirkanmaan hyvinvointialueen kaakkoisen alueen etsivä sosiaalityö, Tampereen A-Kilta ry:n Hervannan yhdyskuntatupa, Tampereen kaupungin ehkäisevä päihdetyö, työsuojeluvaltuutettu ja aluekoordinaattori sekä kauppakeskus Duon päällikkö.
- ***Turvattomuuden tunnetta aiheuttavat katukuvassa ja julkisissa tiloissa näkyvä päihteiden käyttö ja päihtyneet ihmiset, huono-osaisuus ja väkivallan uhka.*** Hervantalaiset kokevat kaduilla ja julkisissa tiloissa aikaansa viettävät erilaiset ihmiset turvattomuutta tuottavina, mutta nämä itsekin kokevat turvattomuutta.
- Työryhmä suunnitteli Turvallisempi Hervanta -kyselyn, jonka toteuttivat Etsivä työ ja A-kilta työssään kohtaamiensa ihmisten keskuudessa. ***Kyselyllä haluttiin selvittää haavoittuvassa asemassa olevien kadulla aikaansa viettävien ihmisten kokemuksia ja ehdotuksia:*** mitä he ajattelevat turvallisuudesta, mitä palveluita he kokevat tarvitsevansa, miten heidän mielestään alueen turvallisuutta voisi parantaa ja miten kaikkia voitaisiin osallistaa tähän.
- Työryhmän tavoitteena on nostaa esiin myös heikommassa asemassa olevien ihmisten ääni ja kokemus sekä saada yhteistyössä aikaiseksi konkreettisia visioita ja toimenpide-ehdotuksia päättäjille siitä, miten meidän kaikkien yhteisestä Hervannasta voitaisiin tehdä turvallisempi – meille kaikille.

Aiempaa tietoa Hervannan turvallisuudesta

Taustatietona alueen tilanteelle voidaan mainita Tampereen kaupungin toteuttama selvitys Erilaisten alueiden Tampere – Raportti Tampereen alueellisesta eriytymisestä: [Erilaisten alueiden Tampere – Raportti Tampereen alueellisesta eriytymisestä](#) sekä Tampereen kaupungin kysely Tamperelaisten hyvinvointi asuinalueilla [Tamperelaisten hyvinvointi asuinalueilla \[Tampereen kaupunki - Tampere-tietoa - Tilastot\]](#), joiden perusteella Hervannassa voi nähdä kahtalaista kehityskulkua.

Toisaalta Hervanta on kehittyvä ja kasvava, pienen kaupungin kokoinen lähiö Suomen vetovoimaisimmassa kaupungissa,

toisaalta asuinalueella on nähtävissä eriytymistä ja negatiivisia kehityskulkuja liittyen ylisukupolvisiin, perityviin ongelmiin (päihteiden käyttö, väkivalta, rikokset, syrjäytyminen, huono-osaisuus, mielenterveysongelmat ja yleinen pahoinvointi). ***On tärkeää puuttua negatiiviseen kehitykseen ja tehdä yhdessä työtä segregaaation pysäyttämiseksi ja suunnan kääntämiseksi.***

2. Turvallisempi Hervanta -kyselyn toteutus ja tulokset

- Kyselyn aineistoa kerättiin 2023 lokakuusta alkaen 2024 heinäkuun loppuun saakka. Kyselyä toteutettiin Hervannan kaduilla, kauppakeskuksessa, A-Killan tupatyössä, ruokakassijaossa sekä etsivän työn asiakastyössä.
- Kyselyyn vastanneita oli 182 aikuista. Kyselyn vastaajista puolet oli miehiä ja puolet naisia, muihin kategorioihin ei kukaan ilmoittanut kuuluvansa.
- Seuraavassa esitellään kyselyn keskeisimmät tulokset kysymys kerrallaan.

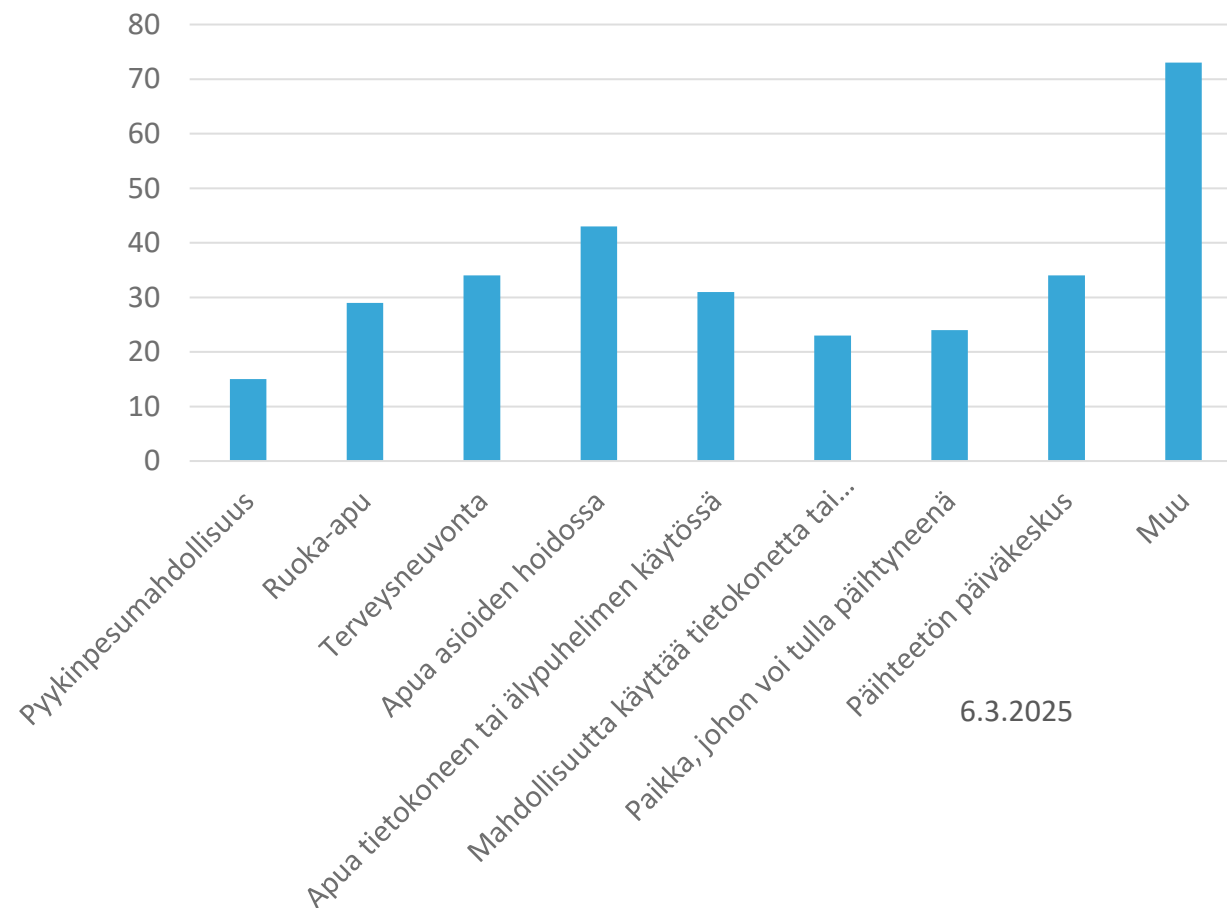
Mikä sinusta lisäisi turvallisuutta Hervannassa ja sinun arjessasi?

- Eniten vastauksissa nousseita ehdotuksia oli:
 1. Lisää poliiseja kadulle ja valvontaa (esim. kameravalvonta ja vartijat)
 2. Lisää valaistusta ulko-alueille
 3. Paikkoja, joissa voi viettää aikaa päihtyneenä sekä päihderiippuvuuden stigman vähentämistä
 4. Häiriökäyttäytymiseen ja ryöstelyyn puuttuminen, kotoutumiseen panostaminen (huoli erityisesti nuorista ja nuorista aikuisista, joilla yhdistävänä tekijänä ulkomaalaistausta)

Mitä palveluita ja toimintaa sinä kaipaaisit Hervantaan?

Vastaajat kokivat tarvitsevansa apua asioiden hoidossa, terveysneuvontaa sekä päihteetöntä päiväkeskusta.

Muut -vastauksissa useampia toiveita oli julkisten vessojen lisäämisestä ulkotiloihin sekä kela- ja pankkipalveluiden takaisin saamisesta.

6.3.2025

Millaisessa toiminnassa itse haluaisit olla mukana?

Vastauksissa ryhmiteltynä eniten haluttiin olla mukana:

- Vapaaehtoistyö ja kokemusasiantuntijuus (erityisesti nousi halu kertoa omasta kokemuksesta nuorille, jotta he eivät valitsisi samaa polkua)
- Tapahtumissa mukana toimiminen ja vaikuttaminen alueen asioihin
- Päihteet sallivan päiväkeskuksen toiminnassa
- Harrastustoimintaan (esim. liikuntatoimintaan osallistuminen) -> osallistumismahdollisuus matalalla kynnyksellä ja kustannuksella

Oletko itse kokenut turvattomuutta Hervannassa?

Kyselyyn osallistuneista 57 vastaajaa oli kokenut turvattomuutta ja 53 ei ollut kokenut. Loput jättivät vastaamatta kysymykseen.

Kyselyssä turvattomuutta koettiin eniten kauppakeskus Duon ja kirjaston ja vapaa-aikakeskuksen läheisyydessä sekä yleisesti katu-alueilla ilta- ja yöaikaan.

Naisvastaajat nostivat yksinkulkemisen pelon, huutelun ja seksuaalisen häirinnän. Turvattomuutta tuottaviksi koettiin päihtyneiden ihmisten ja ulkomaalaistaustaisten lasten, nuorten ja nuorten aikuisten aggressiivisuus, häiriökäyttäytyminen ja rikollisuus. Uhkaavissa tilanteissa turvattomuutta lisää, että ohikulkijat eivät uskalla tai halua puuttua tilanteisiin.

3. Turvallisempi Hervanta -keskustelutilaisuus

29.10.2024

- Kyselyn tuloksista kerrottiin Turvallisempi Hervanta tilaisuudessa Hervannan kirjastolla. Tilaisuus oli avoin kaikille aiheesta kiinnostuneille. Keskusteluun kutsuttiin erikseen poliitikkoja sekä viranhaltijoita kaupungilta ja hyvinvointialueelta. Mukana tilaisuudessa oli myös järjestötoimijoita. Kaikkiaan tilaisuudessa oli mukana 45 osallistujaa.
- Tilaisuudessa esiteltiin Turvallisempi Hervanta -kyselyn tuloksia, jonka jälkeen jakauduttiin ryhmiin keskustelemaan aiheesta fasilitaattoreiden johdolla.
- Kyselyn vastauksien ja keskusteluiden yhteenvedon perusteella olemme koostaneet ratkaisu- ja toimenpide-ehdotuksia Hervannan turvallisuuden parantamiseksi.

Keskustelun teemat ja kysymykset

- Ihmisten päihtyneisyys, aggressiivisuus ja sopimaton käytös julkisessa tilassa
- Lasten ja nuorten porukoiden häiriökäyttäytyminen, väkivalta ja rikollisuus (kyselyyn vastaajat mainitsevat nuorten maahanmuuttajataustan)
- Hervantaan tarvittavat palvelut
- Kadut, puistot ja muu ympäristö
- Asenteet kaduilla aikaansa viettäviä kohtaan
- **Mitä ajatuksia kyselyn vastaukset herättävät?**
- **Mitä toimenpiteitä pitäisi tehdä / minkä pitäisi muuttua, jotta turvallisuus lisääntyisi?**
- **Jos mitään ei tehdä, mitä voi tapahtua seuraavaksi?**
- **Ketä tarvittaisiin ratkaisemaan tämä ongelma?**
- **Millaista yhteistyötä voisi tehdä?**

4. Ratkaisu- ja toimenpide-ehdotukset

Ympäristö ja infrastruktuuri

- Valaistuksen lisääminen ulkoalueilla
- Julkisten vessojen lisääminen ulkoalueille
- Penkkien lisääminen ja sijoittelu niin, että kaikenlaiset ihmiset löytävät istumapaikan
- Hervannan keskusta-alueen siisteyden parantaminen: puhtaana- ja kunnossapitoon panostaminen

Resurssien kohdentaminen

- **Päihteet salliva päiväkeskus:** turvallinen tila, jonne voi mennä myös päihtyneenä, ja jossa voi hoitaa henkilökohtaista hygieniaa, saada ruokaa, saada apua palveluihin pääsemiseen, ja jossa voi osallistua mielekkääseen toimintaan.
- **Palvelut saatavilla Hervannassa:** kohderyhmä ei kulje/pääse lähiöstä keskustaan keskitettyihin palveluihin. Palvelut pitäisi saada samasta paikasta, ettei juoksuteta ihmistä luukulta toiselle.
- **Jalkautuvaa ja ennaltaehkäisevää työtä** pitäisi kohdentaa Hervantaan, erityisesti nuoriin ja nuoriin aikuisiin painottuen. Kaduilla tapahtuvan kohtaamistyön on tärkeää olla säännöllistä, tavoitteellista ja toistuvaa.
- Palveluissa tärkeää on **henkilöstön pysyvyyteen panostaminen**, jotta luottamuksellisten ja pitkäkestoisten asiakassuhteiden luominen olisi mahdollista. Haavoittuvassa tilanteessa oleville asiakkaille jatkuvuus on tärkeää.
- **Oppilaitosyhteistyötä pitää kehittää:** esim. sosiaalialan ja poliisiammattikorkeakoulun opiskelijat voisivat saada tärkeää työelämäkokemusta olemalla mukana jalkautuvassa työssä ammattilaisten kanssa. Samalla saataisiin lisäresursseja kaduille.

Yhteisöllisyys voimavarana

- Yhteisöllisyys on tärkeä voimavara ja **kokemus mukana olemisesta, hyväksynnästä ja toimijuudesta** on tärkeää kaikenlaisissa elämäntilanteissa oleville ihmisille.
- Kyselyn perusteella esim. **päihteitä käyttävien ihmisten keskuudessa on paljon halukkuutta olla mukana jossakin mielekkäässä toiminnassa**, esim. harrastustoiminta, tapahtumissa mukana oleminen, kokemusasiantuntijana toimiminen.
- **Hervannan alueella kehitettävä mahdollisuuksia vapaaehtois- ja vertaistyöhön**, jossa kaikki voivat olla osana yhteisöä omana itsenään. Tässä tarvitaan palvelu- ja ammattirajat ylittävää yhteistyötä.

Osaamisen ja valmiuksien lisääminen

- Työntekijöille, jotka kohtaavat päihteitä käyttäviä tai muulla tavoin haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita, pitää järjestää säännöllisesti **kohtaamiskoulutusta, jossa hyödynnetään kokemusasiantuntijoita**. Esim. vartijat, sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilökunta.
- **Päihdeongelmiin liittyvän stigman vähentäminen ja ihmisten parempi pääsy avun piiriin:** Kohtaamiskoulutusten tavoitteena on herätellä työntekijöitä pohtimaan omaa suhtautumistaan ja tapaansa toimia ja viestiä: miten kohtaat päihteitä käyttävän ihmisen, ja miten puhut hänestä muille.
- **Jo olemassa olevien palveluiden tunnettuuden lisääminen**, esim. Yhteisökeskus L8. Panostettava markkinointiin, viestintään ja palveluohjaukseen.

Raportin ovat koostaneet

Johanna Heine, ehkäisevän päihdetyön koordinaattori, Tampereen kaupunki

Sari Nieminen ja Inga Helenius, etsivä sosiaalityö, Pirkanmaan hyvinvointialue

Kirsi-Marja Salminen, Hervannan yhdyskuntatupa, Tampereen A-Kilta

Suvi Vilenius, palvelupäällikkö, Hervannan kirjasto, Tampereen kaupunki